

MÜZAKERE NETİCE Vermeyince..

Hindistan meselesinin halledilememesi mihverin Asya - Orta Şark - Mısır üzerindeki harp planlarını tatbik çıkarmak bakımından belki de faydalı olacaktır.

ETEM İZZET BENİCE

Ankaradan

Hindilerle İngilizler arasındaki müzakere yeni bir safhaya dökmüşse menfi neticesine vâsil olmuş demektir. Hindilerle İngilizlerin anlaşamamasına yine Hindilerin kendi aralarında anlaşamaması bulunmaları birinci derecede âmil olmuştur, hâdiseye daha ziyade bu zaviyeden bakmak doğrudur. Bu karışık, türlü cepbeleri olan meselede bizim vardığımız inkıta sebepleri şunlardır:

a — Mecusi Hindilerin Hindistan için tam ve millî müdafaa mes'uliyeti taşıy bir istiklâl istemeleri; İngilizlerin bunu şimdi verememesi,
b — Müslüman Hindilerin kendileri için ayrı bir hükümet istemesi ve Mecusi idaresine geçmeyi kabul etmemesi; İngilizlerin bunu yapamaması,
c — Hristiyan veya Parya sınıfından olan Hindilerin ne Mecusilere, ne Müslümanlara tâbi olmak istemeyişleri, İngilizleri terdih etmeleri,

d — Şimdiki eyaletler, sultanlıklar ve prensliklerin kendi durumlarını ve intiyazlarını muhafaza etmek istemeyişleri.

Görülüyor ki, en başta kat'a sâikileri arasında anlaşma yoktur. Mecusiler bütün Hindistanı kendi idareleri altına almak istiyorlar. Müslümanlar buna razı olmuyorlar. Hristiyanlığı kabul edenler ve Paryalar apayrı telden çalışıyorlar. Bu takdirde Hindistan kat'ası üzerinde en az üç müstakil devlet teşkil etmek ihtiyacı ortaya çıkıyor. Diğer yandan kuf'anın müdafasını elden çıkarmak aslâ İngilizlerin hesabına gelmiyor. Hindiler kendi aralarında birleşmiş ve tek bir devlet dahi kurmuş bulunsalar İngiltere harp sonuna kadar Hindistanın müdafasını bu devlete terketmeye sureti kat'iye de taraftar değildir. İngilizler, bilâkis bütün Hindilerin yekpare bir kütle halinde harp sonuna kadar İngiliz Hindistan Başkumandanlığı emrinde toplanmasını istemektedir.

Görülüyor ki, Hindistan meselesinin halledilememesi hâdiseden çok daha zor, çarpışacak ve çetin olacaktır. Ancak, bu vaziyetin, Mihverin Asya - Orta Şark - Mısır üzerindeki harp planlarını tatbik çıkarmasına ne derece kadar yararlı olacağı da ayrıca ve mühim bir soru mevzuudur.

Hindular, tecavüzü karşı memleketlerini müdafaa edeceklerini söylüyorlar. Nasıl müdafaa edecekler, hangi vasıtalarla müdafaa edecekler? Eğer, İngiliz ordusuna katılarak bu müdafaa yapılacaksa o takdirde müdafaa bahsi üzerinde İngilizlere ile müzakereyi inkıta götürmekte ne fayda vardır? Her ne pahasına olursa olsun İngilizlerin Çinlilerden de yardım göremek ve götüllü, ücretli asker bularak Hindistanı müdafaa edeceklerini ve kendilerinin de bu müdafaa arkasına sinerek rahatça oturacaklarını sanıyorlarsa o halde bu harbin mahiyet ve şümülü hakkında hiçbir fikir sahibi bulunmuyorlar demektir. Aynı zamanda, bu tereddütlü devrelerin Hindistanın müdafasını zayıflatmaya yaradığı nasıl temin edilebilir?..

Bizce hristiyan, putperest, müslüman bütün Hindilere hâkim olmak iktiza eden fikir; herşeyin başında gerek topyekdın, gerek ayrı ayrı istiklâl vâdini almış, hattâ tatbik safhasına geçirmiş (Devamı 3 üncü Sahifede)

Yaralı esir mübadelesi

Britanya ve İtalya; müşabih tedbirlerle devam ettirmek emelindeler

Yaralı İngilizler İzmir limanına varıncaya kadar nereye götürüldüklerini bilmiyorlarmış!

İtalyan hastahane gemisi Bari limanına vardı

Londra, 13 (A.A.) — B.B.C.: Yaralı İngiliz ve İtalyan esirlerinin mübadelesi için yapılan ilk teşebbüs şimdi tamamlanmıştır. Britanyalı yaralı esirler İskenderiyedeki hastanelere gönderilmiş, İtalyan yaralı esirlerini taşıyan hastane gemisi de Bari limanına varmıştır.

İzmir limanında yapılan bu mübadele Türkiye Reisicumhuru ve hükümeti sayesinde olmuştur. Britanya halkı Britanya hükümetiyle beraber (Devamı 3 üncü Sahifede)

BULGAR Başvekili

"Mihverle sıkı teşriki mesaiye devam edeceğiz," diyor

Londra, 13 (A.A.) — «B. B. C.» Yeni Bulgar kabinesini yeniden teşkil etmiş olan B. Filov, dün akşam Sofya radyosunda bir nutuk prat etmiş ve yeni kabinenin siyasetini şu sözlerle tanıy etmiştir:

— Bulgaristan, Mihver devletleriyle sıkı surette teşriki mesaiye devam edecektir.

Peynir, Bulgur, Yağ, Pirinç, Fasulye Tevziyatı

Bu sabah bakkallara tevziyata başlandı

Bunlar halka ne miktarda ve kaçta satılacak? Dört yüz de lâstik dağıtıldı

Vilâyet tarafından tayin olunan şehrimizin muhtelif semtindeki 80 mutemet bakkala verilecek erzakın tevziine bu sabahdan itibaren başlanılmıştır.

Pirincin kilosu bakkallara 46, fasulye 21, bulgur 25, peynir 61 kuruştan, sadeyağ 156,5 kuruştan verilmektedir.

Bakkallar halka pirinci kilosu 51 kuruşa, fasulyeyi 25 kuruşa, bulguru 28 kuruşa, beyaz peyniri 78 kuruşa satacaklardır. Bu maddelerden sadeyağ ve peynir en çok 250 gram, diğerleri de birer

523 kilo Pirinç, Mercimek saklıyan iki bakkal tutuldu

2,5 liralık radyo lâmbasını 12,5 liraya satan bir muhtekir de yakalandı

Kumkapıda Karabıçak caddesinde 21 numaralı dükkanda bak (Devamı 3 üncü Sahifede)

YENİ ASKERE ALINAN BİR HİNDİ MÜFREZE

FİLİPİNLERDE

Korregidor kalesi bombalar altında!

Müstahkem ada 24 saatte 12 defa hücumu uğradı

Vaşington 13 (A.A.) — Filipinlerden alınan son haberlere göre Korregidor müstahkem adası hâlâ Japonlara mukavemet etmekte ve şiddetli bir bomba yağmuru altında bulunmaktadır. Corregidor son 24 saatte 12 defa ağır hücumu uğramıştır.

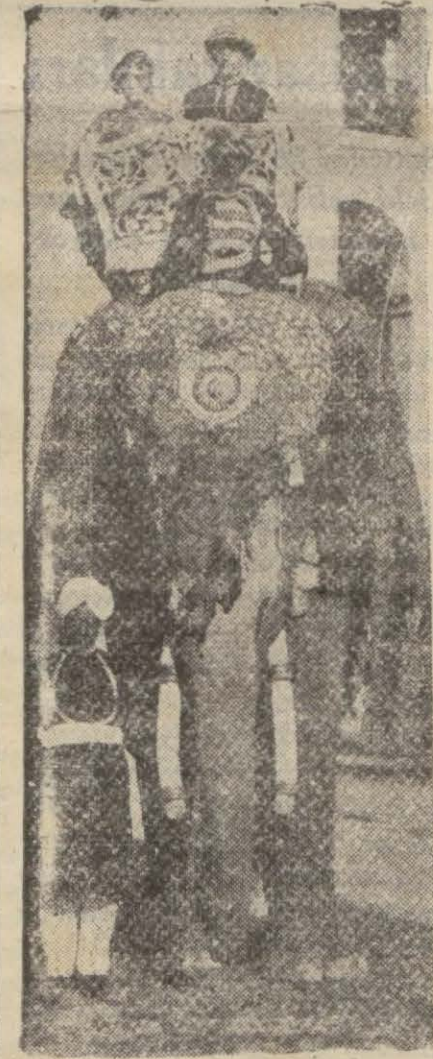
Mareşal Çan- KAY-ŞEK

Londra 13 (A.A.) — Çin Başkumandanı Mareşal Çan Kay-Şek yanında karısı olduğu halde Birmanyadaki harp cephesini tetkik etmiş ve müttefik kumandarılarla görüşükten sonra dönmüştür.

Hindistan Meselesi

Krips'e göre yakında itilâf mümkün!

Yeni Delhi 13 (A.A.) — Krips tamamen ümidini kaybetmediğini bildirmiş ve itilâfın yakında mümkün olacağını ilâve etmiştir. Azad, Kripsin hareketinden evvel müzakerelerin pek şüpheli bir surette cereyan ettiğini söylemiştir.

Dünyanın esrarlı ülkelerinden biri olan Hindistanda mihracelerinin büyük bir nüfuzu vardır. Resimde bir mihrace Avrupalı misafirlerle mukaddes bir fil üzerinde görülmektedir.

BIRMANYADA

Japonlar şimalle doğru hızla ilerliyor

Swa nehri boyundaki bütün hücumlar Çinlilerce püskürtüldü

Çungking 13 (A.A.) — Pazar akşamı nesredilen tebliğ: Japonlar, Tungodan şimalle doğru ileri hareketlerine tekrar başlamışlardır. Çinliler, Swa nehri bölgesinde, bütün hücumları püskürtmüşlerdir. Japonlar, Çin mevzilerine şiddetli bir topçu ateşi açmışlar, Japon tayyareleri de, kın'aların ileri hareketlerini korumak üzere, Çin hatları üzerinde mütemadiyen uçmuşlardır. Bununla beraber, Çinliler ilk mevzilerinde tutunmuş olup (Devamı 3 üncü Sahifede)

Bir Norveç gemisi batırıldı

Vaşington 13 (A.A.) — Bahriye Nazırlığı tebliğ ediyor: Orta tonajda bir Norveç ticaret gemisi Atlantik sahili açığında torpillerle batırılmıştır.

İSKAMBİL OYNARKEN..

Arkadaşına kızıp iskemleyi kafasına indirdi!

Besiktas'ta Fırın caddesinde 31 numaralı kahvede Fehmi adında bir arkadaşıyla iskambil oynayan Sadık isiminde bir seyyar satıcı, Fehminin yaptığı hile üzerine fena halde sinirlenmiş, eline geçirdiği bir sandelyeyi kafasına fırlatarak yaralanmasına sebep olmuştur.

Yaralı beygün bir halde Beşoğlu hastahanesine kaldırılmış, carili yakalanmıştır.

Necip Fazıl KISAKÜREK

İKİ ÇARE İKİ USUL

devletçilik yolu.. Herşeye kudret ve şiddetle el atmak, yarım tedbirlerden son derecede sakınmak, bütün istihlal ve istihlak safhalarını basamak basamak mürakabe etmek; işi takdim, verimi tayin, tevzi temin, fiatı tesbit ve kârı takdir etmek..

Bu iki çare ve usulden herhangi biri, öbürüne bir parçacık karıştırılacak olursa, yani hürriyet ve liberalizma yolu, bir parçacık olsun müdahale ve devletçilik yolunu, müdahale ve devletçilik yolu da bir parçacık olsun hürriyet ve libera-

lizma yolunu okşayacak olursa, dava tepesi üstü günlemiş demektir.

Nasıl ki çocuk terbiyesinde, çocuktan kötü bir aksilâmel gelmesine mâni olmak için ya onu kendî öz vîcdanile tutmaya, inandırma çalışır ve serbest bırakırsınız; yahut kıpırdıyacak olursa dayatılan gebereceğini hissettirecek tarzda onu hâşin bir hâkimiyet altına alırsınız.

Yarım serbestlik ve yarım hâkimiyet teşebbüsü, çocuğun çığırından çıkması için baş sebep olur.

Görüşümüze hayat pahalılığı davasını bütün sar ve bîkmeti, bu iki çare ve usulün delâlet ve işaret çerçevesi içindedir.

Çemberlitaş Sinemasındaki Aile Faciası

Karısı ile âşıkını ağır yaralayan genç neler anlatıyor?

Carilhâdiseden sonra kendisini yakalamak isteyenlere "Kaçmıyacağım..," diyerek teslim oldu

Üç kurşunu boşalan tabanca ve kanlı bıçak nasıl bulundu?

Dün gece Çemberlitaş sinemasında kocasına ihanet etmenin âşketini bütün çıplaklığı ile gösteren kanlı bir aile faciası olmuştur. Bir muharririmizin hâdisesini mahallinde yaptığı tahkikata göre vak'ayı bütün tefsilatıyla yazıyoruz:

Cemil Erdönmez isiminde bir genç İzmirde marangozluk yapmakta ve Sevim isiminde genç, güzel karısı ile 4 aydanberi dargın bulunmaktadır. Sevim babasının Fatihteki evinde oturmaktadır. Geçenlerde Cemil Hadımköyündeki ağabeyisinden bir mektup almıştır. Bu mektupta Sevimin ihanet ettiği ve Saim isiminde bir gençle düşüp kalktığı bildirilmektedir. Bunun üzerine Cemil geçen cumartesi günü İstanbul'a gelmiş ve karısını âşıkile suçüstünde yakalamak için takibe başlamıştır.

Nihayet dün akşam onların Çemberlitaş sinemasına gittiklerini öğrenmiş ve bir bilet alarak içeri girmiştir. (Devamı 3 üncü Sahifede)

KANLIADA Civarındaki Deniz Faciası

Batan Yunan motöründe bulunanlardan 203 ünün âkıbetinden hâlâ haber yok!

İzmir 13 (Hususi) — Dört, beş gece evvel Seferihisar civarında Kanlıada yaklarında kayalarla (Devamı 3 üncü Sahifede)

Yeni Anketimiz:

Esnaf Cemiyetlerinin kalkınması için neler yapılmalıdır?

Küçük sanayi erbabı cemiyetlerinden neler bekliyorlar? Bu teşekküller esnafa daha verimli bir hale nasıl konulabilir?

Tanınmış iktisatçılarla profesörler, cemiyet reisleri, tüccarlar ve esnafın verdikleri şayanı dikkat cevapları bir iki güne kadar neşre başlayacağız

Anketi Yapan: Bülent Hamdi Erim

Küçük sanayi kadrosunu teşkil eden meslek ve san'at erbabını çatısı altına toplayan Esnaf Cemiyetlerinin kalkınmaları ve daha verimli bir hale konulmaları için neler yapılmalıdır? mevzuile açtığımız bu memleket iktisadiyatını alâkadar eden yeni büyük anketimize her esnaf serbestçe fikrini, cemiyetten beklediklerini, dileediklerini söyleyerek iştirak edebilir. Bunun için cevaplar bir mektupla gazetemize bildirilmelidir. Arzu edenler resimlerini de gönderirlerse cevapları resimli olarak nesredilecektir.

Anketimize arkadaşımız B. Bülent, Hamdi Erim'in görüştüğü şahsiyetlerin fikirlerini nesirle birkaç güne kadar başlıyoruz. Alâkadar okuyucularımızın gönderecekleri cevapları da bunlarla birlikte nesredeceğiz.

Pariste 2 rehi- ne idam edildi!

Bir Alman nöbetçisinin katili bulunmadığı taktirde...

Londra, 13 (A.A.) — B.B.C.: Paristeki işgal kuvvetlerinin kumandanı, öldürülmüş olan bir Alman nöbetçisine karşı rehine olarak tutulan iki kişinin idam edildiğini bildirmiştir.

Bu katilden mes'ul olanlar bulunmadığı takdirde diğer rehinelere de idam olunacağı ilâve edilmiştir.

En çetin hava çarpışması!

Şimalî Fransa üzerindeki büyük bir müsademe oldu

Londra 13 (A.A.) — Şimalî Fransada Britanya ve Alman tayyareleri arasında dün, Britanya muharebesindenberi en çetin bir hava çarpışması olmuştur.

İngiliz tayyareleri Kalemün 60 kilometre cennubu şarkısını bombalamışlar, buna karşılık koymak isteyen Alman tayyareleri ile cidi (Devamı 3 üncü Sahifede)

HALK FİLOZOFU

ATEŞLİ DOSTLARINIZ

RESAT FEYZİ

Sayın muharrir Reşat Fevzi Atabeyin, Fransız şairi Lamartin'in 150. doğum yılı münasebetiyle, iki sene evvel, İstanbul Üniversitesinde verdiği bir konferansı Fransızca olarak, bir broşür halinde neşretmiş. Bu eserin ismi: "Türklerin ateşli dostu Lamartin'dir."

Kıymetli bir Fransız şairi için böyle bir broşür neşredilmiş olmasının edebiyata yerinde bir kıymet ve Fransız kültürüne karşı da çok güzel bir nezaket jesti olarak kabul edilebilir.

Fakat şu noktayı bilhassa söylemeden geçemeyeceğiz ki, eserin adı aslında hoşmuza gitmiş değildir. Bize karşı, herhangi bir yabancı dost ola-

bileceğini haysalamıza sığdıramazken, bir yabancıya bize "ateşli dost" olabileceğini, bütün hüsnüiyetimize rağmen, hiç kabul edemiyoruz.

Kanaatinizce, Lamartin'in centilmen, Türkiye'ye gelmiş, gezmiş, kahmış, Türklere sempati göstermiş olması, Lamartin'in Türklerin ateşli dostu olması arasında çok fark vardır.

Milliyetçilik ve dostluk te-lâkilerinde Lamartin, Piyer Loti, Klod Farer devirlerinden çok daha ileri düşünüyoruz. Bugünkü dünya hadiseleri ve manzarası böyle bir düşünceye sahip olmakta bizi haklı buluyor.

GÜNÜN MENDİ

Hayat pahalılığı ve artış nisbeti

Hayat pahalılığı hakkında bazı yazılar, tekdükler ve mukayeseler var ki bunların üzerinde insan durup düşünmekten, kendi kendine sualer sormaktan geri kalmıyor. Bugün harçten evvelki zamana nisbetle Türkiye'de hayat pahalılığı yüzde kaçır? Muhtelif maddelere göre bu pahalılık yüzde ilki yüz ilki yüzde üç yüz arasında değişmektedir.

Yapılan bazı neşriyatlara göre harp dolayısıyla hayat pahalılığı Avrupa'nın bir kaç memleketinde şu şekilde tecelli etmektedir:

Almanya yüzde 4,5, Fransa yüzde 15, İngiltere yüzde 35, İngiltere yüzde 39, Amerika yüzde 40. Yukarıdaki rakamlara göre hayat pahalılığı diğer memleketlerde yüzde olduğu kadar artmamıştır.

Bundan başka yukarıdaki adı geçen memleketlerin hepsi, işvire müstesna, harp içindedir. O halde Türkiye'de pahalılığın yüzde 200 olmasının sebebi ne dir? İktisadın bu hadisenin sebeplerini nasıl izah ettiğini biliyoruz. Yalnız vakıa ve manzara aynen budur.

Devlet, hergün bir parça daha pahalı olan geçim vaziyetini karşısında mütemadiyen tedbir almakta, ve yeni bir takım teşkilat vücutte getirmektedir. Bütün bunlara rağmen, memleket, te hayat seviyesinin düşmeğe başlamış olması nasıl izah edilebilir. Böyle bir sualün cevabını vermek ihtisası mazdursadur.

Alakadamların bu sual üzerinde düşündükleri ve çalıştıkları muhakkaktır. Bizim temennimiz, alınan tedbirlerin, meydana getirilen yeni yeni teşkilatların bir an evvel, daha faydalı ve tesirli bir hale geldiklerini görmektir.

Saklamıza lüzum yok ki bugünkü hayat şartları çok ağır ve normal mülahaza, ökü ve nisbetler içine -bütün hüsnüiyetli görüşümüze rağmen- girecek mahiyette değildir.

Dünya vaziyetinin normal olmadığına, böyle bir vaziyetin hayat şartları üzerine tesir yapacağı da malumdur. Fakat, bu tesirlerin, insan ile düşünelecek olursa, elbette, bir haddi hududu olmak lazım geldiği kabul edilir.

R. SABİT

MOBİL YA FIATLARI

Fiatların yüksekliği için esnaf ne diyor?

Son günlerde şehrimizde mobilya fiatları gittikçe yükselmektedir. Bu yükseliş küçük oda takımları ile yeni koltuk ve sandalye fiatlarında daha fazladır. Meselâ eskiden 2 liraya satılan sarı boyalı tahta ve inegöl malmulata sandalyeler, şimdi 4 buçuk liraya yükselmiştir.

Esnaf buna sebep olarak bilhassa tahta, kontiplan ve Gomalaka fiatlarının yüksekliğini ileri sürmektedirler. İçilicik ücretleri de eskisine nazaran yükselmiştir. Eski mobilya satıcıları tedricen azalmaktadır.

500 Yunan çocuğu şehrimizde toplu bir halde barındırılacak

Dumluhar vapurunun bu seferinde Yunanistan'dan getirilecek olan 7 - 13 yaş arasındaki 1000 fakir, yetim çocukları 500 ünün toplu bir halde okutulup barındırılacağı için şehrimizde münasip bir yer aranmasına başlanmıştır. Çocukların 500 ü İzmir'de bakılacaktır.

egyasını düzeltir, bir etajerin yerini değiştirir, bir bilyon daha los bir köşeye koyar, uzun uzun etrafa, boş koltukların üzerine hiç kullanılmamış meşaleler, henüz el sürülmemiş vazoları bakar, bakardır... Ona öyle geldi ki, Leylâ koridoru dolamakta, yahut içeride yemek masasının üzerine çiçekler koymaktadır. İçinde bir his, şimdi Leylân kendisine selemeyeceğini anladır.

Fakat Leylâ ne pansiyona, ne de Nisan'ındaki apartmana girmemişti. Ne Süavi genç kız böyle bir teklifte bulunmadığı gibi, Leylâ da böyle bir teklifle fırsat vermemişti.

Yalnız Süavi Leylâya sık sık yeni tuttuğu apartmandan, çok yakında içine gireceği suak ve ısıne yuvadan bahsediyor, bir kus yavması tarif eder gibi uzun uzun anlatıyor. O zaman genç kız Süaviyi derin derin göğüs geçirerek dinlerdi. Genç adam, sonra sözlerini şunları ilâve ederdi:

— O evde yalnız ikimiz varız... sen ve ben... o zaman hayat ne tatlı... Bütün sadetler bizim içimizde... Sen Leylân, ben de Mecnun... Çiğim gibi sevişiyoruz... Ömrümüzün son dakikasına kadar sana bağlı kalacağız ve yuvamızın sadetini için çalışacağız... Pembe dünyamızın ufuklarını...

(Devamı Var)

HARP VAZİYETİ

Birmanyada tekrar başhyan Japon taarruzları ve hedefleri

Yazan: İ. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

UZAK DOĞU CEPHESİ:

Bataan yarımadasındaki yekili, Amerikayı ta sirtına çivi batmış adam gibi yeniden uyanmış ve harekete getirmiştir. Japon hava ve deniz kuvvetleri şimdi Corregidordaki Amerikan kalesini hedef tutmuşlar ve bom bardana başlamışlardır. Büyük kısmile serbest kalan 200 bin kişilik Japon kuvvetinin Pasifik cephesinde veya Birmanya ve Hindistan'a karşı kullanılması bahis mevzuudur.

Japonların Cebu adası civarında 5 harp gemisi refakatinde 50 nakliye gemisi görülmüştür. Amerikan denizaltıları bu kafileden bir torpido muhribi, bir büyük nakliye gemisini, bir denizaltı avcısı, bir ticaret gemisiyle muhtemel olarak bir işe gemisini batırmışlar ve bir Japon kruvazörü ile bir büyük nakliye gemisini hasara uğratmışlardır. Japonların böyle bir ihraç filosu topladıkları doğru ise, Avustralya şimal kıyılarında veya bazı takım adalara bir çıkarma yapmaları beklenebilir.

Yeni Ginede askeri hareket karşılıklı hava akınlarına inhisar etmektedir. Amerikan uçan kaleleri Yeni Ginede Laede bulunan Japon gemilerini, batarya mevzilerini ve askeri tesisleri bombalamışlardır. Eğer Japon kafilesinin mevcudiyeti doğru ise, mütefik hava, deniz kuvvetlerinin bu Japon kafilesine daha büyük ölçüde taarruz etmeleri icap eder.

Birmanyada Japonlar Sittang ve İravadı vadilerinden Mandalay ve petrol havzası üzerine ilerlemeğe başlamışlardır. Mandalay cenubunda ve Promé şimalinde büyük muharebeler beklenebilir. Bu muharebeler neticesinde Mandalay şehrinin ve petrol havzasının akıbetleri belli olacaktır.

İnhisar rakıları

Satıcılar 58 kuruşluk şişelerdeki azalıştan ve tahta, mukavva tıpalardan şikâyet ediyorlar

İnhisarlar İdaresinin 45 derecelik "yeni rakı" larının 58 kuruşluk şişelerinde 15 santilitre rakı olması icap ederken son zamanlarda ekser şişelerde 11-12 santilitre bulunduğu hakkında şikâyetler yapılmaktadır.

Bu hal bilhassa Beyazıt, Beşiktaş ve Galat semtlerindeki bak kallarda ve dükkânlerde satılan rakılarda daha çok görülmekte ve hem halk, hem de satıcılar şikâyet etmektedirler.

İnhisarların Beşiktaş satış bübesinden aldığı 58 lik rakıların hemen hepsini muayyen miktar dan az, şişelerin dörtte bir kısmının bomboş olduğunu gösteren bir satıcı diyor ki:

— Bunları alırken memura da gösteriyoruz. Ne yapalım fabrikadan öyle geliyor. Canımız isterse... diyor. Müşteriler ise şişelerin bu halde şaşarak bizim üstlerinden aşırıldıklarını zannediyorlar. Diğer taraftan hususî rakı âmilileri mantar bulup şişeleri itina ile kapattıkları halde İnhisarlar idaresi hâlâ mantar yerine tahta ve mukavva kullanıyor!

SON TELGRAF— Eğer mevzuu bahis eliks şişeler bir iki dükkânda görülmüş olsaydı, bunların bazı satıcılar tarafından üzerlerinden alındığına hükmede celettik. Fakat bu hal bir kaç dükkânda değil, muhtelif semtlerde aynen sürmekte. Bir yanlışlık olması ihtimalini de gözönüne alarak İnhisarlar Umum Müdürü'ğünün nazarı dikkatini celbederiz.

İktisatçılar gecesi

Üniversite İktisat Fakültesi Talebe cemiyeti ayın 22. sinde Şehir Gazinosunda bir "İktisatçılar gecesi" tertip etmiştir. Gecenin fevkalâdeliği için cemiyet azalarından Halûk tarafından zengin bir program organize edilmiştir.

Japonlar Çin mukavemetini kırmak için, Şin-Mayda topladıkları kuvvetle de Çinlilerin sol cephine yeni Mandalay doğu cephinde bir kuşatma hareketi de yapabilirler.

Hind denizinde Japonlar yalnız İngiliz Hirmes tayyare gemisini batırmışlardır. Fakat 2 İngiliz kruvazörünün batırılmış olduğunu İngilizler yalanlamışlardır. Ne de olsa, Japon hava, deniz kuvvetleri bu denizde gittikçe büyüyen bir tehlike halini almaktadır. Hele kendi aralarında anlaşmadıkları için İngilizlerle de uyumsuz Hindlilerin ve Hindistanın bu karşık ve hazırlıksız durumu Japon emperyalizm emellerini kuvvetli bir miktatı güç çekmekte ve tehlikeyi kaplarına çarpmaktadır.

Hind denizinde kuvvetli bir İngiliz filosu görünmez ve Japonlar ric'ate mecbur etmezse, artık Seylan adasına ve hattâ Hind doğu kıyılarında bir Japon çıkarması inkâsız bir iş değildir.

DOĞU CEPHESİ:

Cephe üzerinde devam eden muharebeler, Rusların hareket teşebbüsünü henüz bırakmadıkları göstermektedir. Bunların çözümleri ve atezinin bataklık halini devresine tesadüf eden bu savaşlar, mevzili bir takım çarpışmalardan ibarettir. Asıl büyük işler cephe gerilerinde yapılan hazırlıklarda ve hükümet merkezlerinden yükselen seslerde görülmektedir:

1— Ruzveltin iki müessesili Londra Çörçil ile müzakere bulunduyorlar; bu müzakerelede Avrupa'da ikinci bir cephe açılması meselesinin başlıca bahis mevzuu olduğu söyleniyor.

2— Sovyetler Birliğinin Vaşington elçisi Litvinof, Almanyaya karşı ablukanın ve Alman şehirlerinin bombalanmasının kâfi gelmeyeceğini söyleyerek Amerika ve İngiltereyi ikinci bir cephe açmağa davet ediyor.

3— Bu arada, Sovyet Cumhurbaşkanı Kallinin, tayyare ve tank üstünlüğünün elde edildiğini ve bundan sonraki Rus dâbelerinin çok şiddetli olacağını beyan ediyor.

Bütün bu hadiseler, 1-1,5 ay içinde Doğu cephesinde kopacak fırtınanın önemi göstermekte ve gelecek muharebelerin geçen senekine nisbetle daha müthiş ve daha kanlı olacağını belirtmektedir.

MAHKEMELER:

Büyük peder 160 çeşit gül yetiştirmekle maruftur!..

— Ah efendim ahi!.. Nasıl anlatayım, bilmem ki... Mahvoldum... Kolum, kanadım kırıldı. Maneviyatım Mahvoldu... Harap oldum... Perişan oldum. Bu merak, bendeniz pek eskidir. Eskidir de söz mü. Pederden kaimadır. Peder' merhum Cemasettin Paşa, Esiñei muhtefle, Şarkıye ve Garbiye'ye vakıf ve aşına olmakta başka, envari çiçek yetiştirmekle de maruftur. Bir zamanlar, evsarı nezdinde pek malibu ve müteber olan mor, sarı, mavî, yeşil ilâler yetiştirmiş ki, bunlara dünyanın her tarafında tesadüf edilmemiştir. Büyük peder merhum Abdi Efendi de yuz asırmış çeşit gül yetiştirmekle maruftur. Kendisinin, Tezkeresi şüküfeden da etemmiye baseder. İyie biz de, bu çiçek merakı aileden, silâsiden gelmektedir. Bendeniz de, paderden kalma köşkün yine pederden kalma serinde, yani camideki gül bahçesinde, taru taru çiçek yetiştirmekle ve iş orasında bile envari çiçeklere sormam, odamı, masamı süsletmiş. en büyük zevk edimimdir. Mesal zamanlarım haricinde, bütün vakum, orada, çiçeklerime baş başa, onların bakımıyla geçer.

— Çok uzatıyorum... Sadede geliniz.

— Geliyorum efendim... Sadede geleceğim. Bun gece bir gürültü, bir vaveyla ile uyanımdı. Ser de, bir kuzuca kıyamet kopuyor. Hemen kostüm, emektar vekimim Yusuf, su adama gırtak gırtakla bucağımdı. Anladım ki, narazı amma, burada, serde ki ne? Demek, çiçek camıya gemiş amma, nasu girmiş! Sonra anladım ki, çiçek aşmak üzere girmek için serin üzerine çıkmış. Oraya da nasıl çıktın be adam! Ay-ğı kayınca, şan-şir şungur, camları da kırıp beraber olarak aşağıya Amerikan gubernin üzerine inmiş. Güler de narabın turala... Bizim Yusuf, hem sacak ouyor diye, hem de beklemek için orada, serde yatıyor. Uyumış. Yakasına sarılmış. Eu da, kağıtık için çabalanıyordum. Neyse... Yaka-yıp poşe teslim etmiş. Fakat, mahvoldum. O serin ben neyle yapacağım şimdi? Ya o mahvoldu Amerikan gülü!..

Temiz giyimmiş, kıranta davacı sözlerini bitirmiş. Maznuna sual soruldu.

— Evet, dedi. Ben sabıkalıyım. Sabıkalıyım amma, oraya çiçek çalıp taşınmak için girmeyeceğim. Ben de bey kadar çiçek meraklıyım. Belki de ondan da fazla... Gelecek, turtu türü çiçekleri camkanda görüyordum. Ağzımın suları akıyordu. Düşündüm, taşındım. Bir gece gizlice girip biraz çiçek alımya karar verdim. U-sulacak camkânın üstüne çıktım. Ayağım kaydı. Demirler de çürümüş garba... Camkân çöktü. Bu iş başıma geldi. Yoksa, ben hırslıya tövbe ettim, tövbeledim.

Davacının vekilharı Yusuf şahit olarak dinlenildi. Davacının anlatıklarını daha etrafı ve heyecanlı olarak anlattı.

Maznunun sabıka kayıtları tetkik olundu. Adedi fazlacla olmakla beraber, hepsinin bu kadar olmadığı, daha bazı sabıkalı olması lüzum geliyordu. Bu cihden sorulması için muhakeme başka güne tâlik, doğru dürlük kamehşah gösteremiyen maznun tevki edildi.

HÜSEYİN BEHÇET

Edebî Roman: 57

KOVUK PALASIN ESRARI

Yazan: Osman Cemal KATIGLİ

fakat medem ki bugün bir çocuk hem de entek çocuk bagastım!

— Kimin varsa Allah başlasın!

— Ammi! Madem ki sen bugün bir çocuk babasıysan, dikkat et, hem de çok dikkat et, oğlun da senin, benim gibi olmasın!

— Ne gibi?

— Ne gibi olacak, içkiye, içki denilen Allahın belâsına almasın!

— Kim diyor ki alıysan a Hacı moruk, elbette isterim ki o da bizim gibi bu zâcımara alışıp sonunda böyle el maskarası olmasın...

— Haşşöyle!

— Öyle olsun, fakat hanı bizim şarap Nigâr albat!

Nigâr, koca bir bardak şarabı Ahmed sunarken Nezyen Tevfikle Udi İma Hırant içmeye başladılar. Tevfik Üzümlü Ahmed'e takıldı:

— Ya Üzümlü Ahmed!

— Buyur!

— Hay babanın canına rahmet!

— Eyvallah!

— Üzüntün nedir senin ya Ahmed?

— Allah beni kuyu bilezigi yaratmışa neyin insan yaratmış diye üzülüyorum!

— Sen de insanlıktan istifa et be oğlum!

— İyi diye muamelesi pek uzun sürer diye korkuyorum.

— Moruktan bir tavsiye mektubu almışın uzun sürmez.

— Ben tavsiye mektubundan filân vazgeçtim, moruk bana bir şarap daha göndersen kâfi... Çünkü onu da çektiğten sonra gideceğim...

— Nereye gideceksin?

— Şu karşıda bir taze gelin mezarı var, onun etrafındaki otları, dikenleri ayıklayıp onları yerine hameli, yavemin, zambak filân dikilecek, sonra da mezarın üzeri düzeltilecek! Zaten şimdi buraya uğramam sebebi de bu idi. Bir iki şarap içileyeyim de

mezar başında işimi daha iyi göreyim, dedim.

Annet içince şarabı da çektiğten sonra, kalktı:

— Size doyum olmaz, belki dönüştü yine uğram!

Deyip yürüdü. Şimdi Nigâr akşam sofrasını hazırlıyordu.

Pederin arkasından Davut Baba uzandı:

— Hoş geldiniz canlar!

Tevfik:

— Hoş bulduk pathcanlar!

— Patıcan, tatlı can!

— Aâ vevni satıcan!

— Ondan sonra hamuru içkiye katıcan!

— Arasına bir şeyler koymıyacak mıyız?

— Arasına biraz peynir, biraz yumurta, biraz maydanoz ve bir kaç kavanoz, bir kaç ta iskarmoz koyduktan sonra... Tepsiyi doğru fırına...

Udi Hırant Nezyenin kulûğuna eğildi:

— Yahu, bunlar, ne biçim lakurdılar, beni nereye getirirdi, burası nerisi?

— Buraya bizim meşhur hazreti morukun Kovuk Palası derler.

Moruk lâfa karıştı:

— Burası âşkların durağı, mâşukların uğradığı.

Tevfik:

— Hay onun âşkınn da, mâşukunun da, âşkınn da, meşkinin de, hepsinin de yuf ervahına... Âşk diye bir dalga içat etmişler, bir çok zavallıları onupla tonya düşürüyor, sersemleştirip bırakıyorlar.

Âşık Diyojen:

— Ve içki diye bir şeyler içat etmişler, onlarla da insan oğlunu mandepseye bastırıyor, kendinden geçiriyor, alkışlatıp bırakıyorlar.

Davut Baba perdenin üstünden uzanarak:

(Devamı Var),

DİSİ Politika

Amerika ve Filipinler

Yazan: Ahmet Şükrü ESMEK

Veşington'dan verilen bir habere dört ay süren getin bir mücadeleden sonra Filipin adalarının daki Amerikan ve Filipin askerlerinin mukavemeti kırılmıştır.

Şimdi Filipin adalarında Amerikan kuvvetlerinin elinde yalnız müstahkem Corregdor adası kalmaktadır.

Filipin adaları biraz da tesadüf eseri olarak, İspanyol - Amerikan muharebesi neticesinde ve 1898 de imzalanan Paris muahedesi ile Amerikanın eline geçmişti. Bu adalara sahip olan Amerika, aynı zamanda bir Asya devleti oluyordu. Fakat Amerikalılar sömürgeci bir millet olmadıkları için bu adaları daimî olarak ellerinde tutmayı hiç bir zaman düşünmediler.

Filipin istiklâl hareketi, geçen harplerin evvelki zamanlara kadar geri gider. Fakat ortada büyük engeller vardı. Bir defa Filipin denilen adalar grubu 7083 adadan teşekküp ediyor. Fakat bunların ancak 450 kadarı bir mil kareden büyüktür. 4500 kadarının adı bile yoktur. Bu adaların ancak ikisi büyüküktür; 40 bin mil kare büyüklüğünde olan Luzon ile 36 bin mil kare büyüklüğünde olan Mindanao. Adaların nüfusu on dört milyona baliğ olmaktadır. Bunların üçte ikisi katolik. Yarı milyon kadar da müslüman vardır. Dil olarak, en çok konuşulan ispanyolca ve ingilizcedir. Yerliler arasında müsterek bir dil yoktur.

Amerika da Filipin istiklâl hareketi olduğundan istiklâl hareketi gelişti ve nihayet 1932 senesinde aktedilen Haves - Cutting kanununa ifade buldu. Bu kanun Filipinlere sekiş sen için de istiklâl veriyor; fakat Amerika askerlerinin bazı yerlerde kalmasını gerektiriyordu. Kanun o zamanki Cumhurbaşkanı Hoover tarafından veto edildi. Fakat gerek meclis, gerek âyan karar üzerinde ısrar ettiklerinden Cumhurbaşkanı veto hükmünü kalmışa da Filipinler istiklâlden sonra da Amerika askerlerinin adalarda kalmasına itiraz ettiklerinden teşebbüs yürütmüdü.

Bundan sonra şimdiki Cumhurbaşkanı Ruzvelt zamanında Tydings - Mc Duff kanunu geçmiş ve bu kanunu Ruzvelt de tasdik etmiştir. Kanuna göre, Filipin adaları on sene içinde (1946 senesinde) tam istiklâli elde edecek. Bu on sene zarfında da Filipin hükümeti kurulacak ve Amerika ancak dış politikayı idare edecek. Bunun üzerinedir ki dare Filipinlere devredildi ve Kuezon Cumhurbaşkanı oldu. Amerikalılar bundan sonra adadan çekilmeye hazırlanmakta idiler. Müdafaa meseleleri bile şimdiden Filipinlilerin ellerine geçmiştir.

Cumhurbaşkanı Kuezon bir millî ordu kurdu ve Amerika Kumay Başkanlığından emekli olarak ayrılan General Mac Arthur'u askeri müşavir olarak Filipinlere çağırdı. Bu hale göre, Filipin adalarından bir sömürge olarak bahsetmek doğru değildir. Memleket kendi mukadderatına hâkim olan halk tarafından idare ediliyor ve Amerika da son işiğini kesmiye hazırlanıyor. Milli ordular halinde doğuşun Filipinliler, bir sömürgeci değil, kendi vatanlarını müstevliye karşı müdafaa ettiklerine inandıkları içindir ki Japonlar bu millî orduların ve onların müttefikleri olan Amerika hükûmeti mukavemetlerini kolay kolay kıramamışlardır. Amerika tarafından takip edilen ileri politikasının bu neticesi karşısında 19. yüzyıl sömürgeciliğinin çöküklüğü daha açık olarak belirmektedir.

60 kişilik kadın koro heyeti

Şehrimiz musikî sanatçıları cemiyetinin gecenlerde yapılan kongresinde cemiyete varidat temini ve bu varidatın faydalı işlere sarfı için konserler verilmesi kararlaştırılmıştı.

Bu karar üzerine sanatkar Abi Rıza Eyyubinin reisliğinde teşkil olunan bir konser heyeti çalışmalarına başlamıştı. İlk olarak 60 kişilik bir kadın koro heyetinden pek yakında bir konser verilecektir.

HABİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

İTRİNİN MEZARI

Büyük Türk musikî üstadı İtrinin mezarı nihayet Edirnekapıda bulunmuş. Şimdi mezarın tamir edileceği haber veriliyor. Bizde böyle eski şöhretlerin mezarını bulmak âdetâ mühim bir keşiftir. İtrinin mezarı bugüne kadar nîçin bulunamamıştır, biliyor musunuz? Çünkü aranmamıştır.

HANGİSİ DOĞRU

Arkadaşımız Cihad Baban yazdığı bir fıkra, havagazı için evvelce altı lira verirken, şimdi on iki lira verdiğini sarahat ve katıyetle anlatıyor. Belediye Makine Şubesi Müdürlüğü ise bazı bozuk havagazı saatlerinin, böyle yüzde yüz değil, ancak yüzde beş fazla yazdığını iddia ediyor. Bu iki iddianın da doğru olmasına maddeten imkân yok. Fakat hangi tarafın iddiasında hata var? Gelin de, çıkan işin içinden,

İSTANBUL SURLARI

İstanbul çeviren eski Bizans surlarının tamir edilmesi hikâyesi tekrar ortaya çıktı. Bu surların birçok yerleri, herkesin bildiği gibi çok harapdır.

Fakat bu surların hemen tamirine imkân var mı? Avuç dolusu para ister, binaenaleyh surların tamirinden bahsederken: "Tamir edilecek," dememeli. "Tamiri icap eder," demeli.

İHLAMUR AĞAÇLARI

Taksim bahçesi arkasından geçen Mete cadidesine ihlamur fidanları dikilmekte imiş. Haber verildiğine göre bu caddenin iki tarafı tamamen ihlamurluk olacaktı.

Çayın kilosunun 20 liraya satıldığı bu zamanda, bu ihlamur ağaçlarını muhafaza etmek biraz güç değil mi?

AHMET RAUF

Şekerci-lerinderdi

Sıhhat Vekâleti şikâyetleri mucip olan boya talimatnamesini değiştirmeğe karar verdi

İstanbul şekercilerinin yıllardarberi en müzmin bir derdini teşkil eden eski «boya talimatnamesi» nin nihayet değiştirilmesi karar verildiği memnuniyetle öğrenilmektedir.

Kongrede verilen karar üzerine bu hususta teşebbüslerde bulunmak için Ankara'ya gönderildiğini yazdığımız heyet orada yaptığı teşebbüsler neticesinde buna muvaffak olmuştur.

Sıhhat Vekâleti evvelki gün cemiyete gönderdiği bir tezkere ile şeker ve sekerlemelere konulan boyaların kimyevi terkibinin ve isimlerinin acele olarak Vekâlete bildirilmesini istemiştir. 1926 yılında yapılmış olan talimatnamede tasrih edilen mezkûr boyalar dünya vaziyeti sebebiyle hariketen gelmediğinden şekerciler bunların aynı bulunan yenilerini kullanıyorlar; fakat bu, talimatnameye muhalif görüldüğü mahkemeye veriliyorlar.

Şimdi talimatnamenin değiştirilmesi şekercilerin en büyük bir derdini halledecek ve dolayısıyla mahkemeye verilmelerini önliyecektir.

Ticaret ahlâkı

Kapının önünden geçen seyyar zevacıdan bakla almak istedik. Fletin sorduk. 70 kuruşa, dedi. Biz 40 kuruşa olamaz mı? diye sorduk. O, pek alâ haydi vereyim dedi. Seyyar zevacıdaki alış veriş zihniyetini görüyorsunuz. Bu zihniyet irili ufaklı bütün mal satan kimselerde mevcuttur. Alış verişin pazarlıksız yapılması gerek... Fakat ticaret ahlâkı olan, daha doğrusu basit insanî ahlâka sahip alış veriş adamı ne kadar az...

Biz şimdi, acaba baklayı 40 dan da daha aşağı alabilir miydik, diye, düşüldüğümüz.

BÜRHAN CEVAT

Edebî Roman: 91

Seni Unutmadım

REŞAT FEYZİ

Süavi Leylânın bu aşk uğruna yaptığı fedakarlıkları düşünüyordum, kalbimde genç kız karşı duyduğu sevginin daha çok kuvvetlendiğini hissediyordum. Şimdi Süavi bu teniz vıcıcılığı genç kız karşı içinde gizli bir sevgi ile karışık, bir gıfkat, bir himaye etme iştiyaki duyuyordu.

Bir gün Leylâ ağlayarak Süaviye şöyle demişti:

— Sana, kalbine, aşkına, dürüstlüğüne inanıyorum, Süavi... Sana bu inanışla bağlandım. Kalbimdeki bu hislerin en küçük mikyusta gevşediğini hissettiğim gün, artık

Son 24 Saat İÇİNDEKİ HADİSELER

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: A. ŞEKİB

Londradan bildiriliyor: Sovyetler Birliği Reisi Kalinin Şark cephesi muharebeleri hakkında beyanatla bulunmuş, Sovyetlerin tank ve tayyare üstünlüğünü e-le aldıklarını söylemiş ve demiştir ki: Almanlara karşı hava üstünlüğümüz başlangıca nazaran yüksektir. Alman maneviyatı sarsılmıştır. Alman hücum kitaları bile teslim olmaktadır. Düşmana şimdiye kadar indirilen daşbeler bundan sonra taarruzlarımızda indireceğimize darbele-re nazaran hiç bir şey değildir. Askerlerimizin maneviyatı mükemmeldir.

HİNDİSTAN DAVASI

Delhiden bildiriliyor: Kongre reisi Azad, kongrenin aldığı kararların sebeplerini izah eden bir mektubu Krippe göndermiştir. Mektupta ezimle şöyle denil-mektedir: İngiltere Hind milletini kendisini müdafaaadan mes'ul bir duruma sokmaz ve Hind mil-letine bu mes'uliyeti vermezse Hindistanın müdafaaasını müessir bir tarzda başaramıyacaktır. Biz ler kongrenin, kongre olarak sa-lâhiyetlerinin fazlasıyla kullanılması ile alakalı değiliz. Biz, umumi he-yeti ile Hind milletinin iktidar ve hürriyete sahip olması ile ala-kalı bulunuyoruz.

AVRUPADA İKİNCİ CEPHE

Londradan bildiriliyor: Gene-ral Marşal ve Hopkinsin Londra-da girişimleri müzakereler büyük bir önem almaktadır. Mihvere karşı bir ilkbahar veya yaz mü-cadelesi planlarının görüşül-düğü teyittir. Ömü. müzdeki bir kaç ay içinde harbin yürütülmesi için hayati önemde kararlar alınacaktır.

Kanlıda deniz faciası

(1 inci Sahifeden Devam) çarparak batmış olduğunu bildir-diğin Enderhan Yunan motorü hâdisesi tahkikatına devam edil-mektedir.

Vak'anın çok müessif bir ka-zadan ibaret olduğu ve Yunan motorünün kanarlıkta kayışıkla-ra kadar sıkıldığı anlaşılmış-tır. Motorün daha evvelce Sisam adasına bir kaç sefer yapmış ve bu defa Akdenizdeki adalardan birine girmek istemiş olduğu da anlaşılmıştır.

Mikronda bulunanlardan 203 ki-şinin hayat ve mematlarından hâlâ haber yoktur. İçlerinde ada-lı yüzükümler de bulunan Yunan-nılardan denize dökülenlerden bir kısmının civardaki kayışık-lara çıktıkları ve bir kısmının da daha ilerilere giderek kara par-çalarına sığındıkları zannedil-mektedir. Bu arada bu 203 kişiyi kaybolmuş nazanile bak-mak lâzım gelmektedir. Kurtulan pek mahdut yolcular kazayı bü-tün fecasetle anlatmışlardır. A-rastırmalara devam edilmektedir.

ŞEHİRDEN ve MEMLEKETTEN

ANKARADAN ve MEMLEKETTEN:

★ Urfa'nın Kurtuluşunun 22 inci yıldönü büyük teberrürla kutlanmış-tır.

★ Zeytinyağı tüccarlarının Ankara-da yaptıkları toplantı neticesinde hü-kümetçe fatvâleri tesbit edilmiştir.

★ Sabunluk yazgıları fabrikada tes-tim fiatı toplam 87 yemelik yağları 87 ku-ruşa, 45 asitli birinci yemelik yağ-ların 90, 35 asitli 93 kuruşa, 2,5 a-side kadar olanlar 95 — 97 ye, 1,5 a-side kadar olan ekstralar 101 kuruşa satılacaktır.

★ İktisat Vekâleti, Kastamonu Do-kumacılar Kooperatifi etrafında te-kniklerde bulunmak üzere Ankara ve Kastamonuya bir heyet göndermiştir.

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Belediye vergilerine yapılacak zamlar hakkındaki proje Dahiliye Ve-kâletince hazırlanmıştır. Lâyhaya ge-re şehr dahilinde bütün nakil vası-laları biletlerine iki kuruş, elektrik, ha-vazalar, telefon mükâlemesi ve yol ver-gilerine de muayyen miktarlarda zam-lar yapılacaktır.

★ 23 Nisan Çocuk Bayramı hazırlarına başlanmıştır. Bu seneki Bay-

Sovyetler Birliği Reisi Kalinin'in demeci — Hindistan davası — Av-rupada ikinci cephe — Japoyanın Berlin elçisi ne dedi? — İngiliz İş Nazirinin demeci — La-val Mareşal Peten ve Darlanla görüşü

JAPONYANIN BERLIN ELÇİSİ NE DEDİ?

Sofyadan bildiriliyor: Japon-yanın Berlin elçisi General Oşima yabancılara gazetelere şunları söyle-miştir: Umumi durum mihvere son derece elverişlidir. Bu sene kat'i bir netice elde edebileceğimi z kuvvetle tahmin ediyorum. Birbirinden bin kilometrelik bir mesafe ile ayrılan iki âlemin si-lâh arkadaşlığı tarihinde ilk defa görülen bir hâdisedir. Biz bu va-ziyetten âdilâne bir barış yap-mak için istifade edeceğiz.

İNGİLİZ İŞ NAZIRININ DEMECİ

Londradan bildiriliyor: İngiliz İş Nazırı Bevin ezimle şöyle demmiştir: Harv tarihi değişmek üzeredir. Bunun nasıl ve ne za-man olacağını söyleyemem. Fakat pek yakında müdafaaadan ta-arruza geçeceğiz. Gelecek altı ay hayatı ehemmiyette bir devre o-lacaktır. Tayyare imali işinde İn-giltere Almanya ile müsavi va-ziyete gelmiş ve gelecek 4,5 hafta içinde Birleşik Amerikanın tay-yare imalatı Almanya, İtalya ve Japonyanın tayyare imalatı ye-künuna müsavi olacaktır. Japon-yanınkini bu hesaba katıyoruz.

LAVAL, MAREŞAL PETEN VE DARLANLA GÖRÜŞÜ

Vişiden bildiriliyor: Laval, Vi-side Mareşal Peten ve başvekil muavinini Amiral Darlanla uzun bir görüşme yapmış. Devlet şefinin hususi sivil kalem şefi Demanin istifasını vermiştir.

En çetin hava çarpışması

(1 inci Sahifeden Devam) di bir savaşa tutuşmuşlardır. Fiholar arasında bir çok çarpış-malar olmuş, 4 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir. İki Alman tay-yaresi çarpışarak alevler içinde yere düşmüşlerdir. Bizden 13 av-cı tayyaresi zay olmuş, fakat 2 si-nin pilotu kurtarılmıştır.

Teşkilat kumandanına hücum etmek isteyen bir Alman tayya-resi bir Polonyalı pilot tarafın-dan düşürülmüştür.

Bu şiddetli çarpışma esnasın-da Kalede projektörler ve hava-da patlayan tayyare dâfi topları etrafı aydınlanmakta idi. İnfilâk-ların şiddetinden İngiltere sahil-lerinde bir çok evler sarsılmıştır.

Birmanyada

(1 inci Sahifeden Devam) imatla karşı koymağ devam edi-yorlar.

6 nisan'da, Amerikan gönüllü pilotları emrindeki tayyare grup-ları ileri hatlar üzerinde bir çok defalar uğuşla ve Çin küt-la-rına yardım etmişlerdir. Çin küt-laları, mahallî halktan da çok yar-dım ve işbirliği görmüşler.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Halk İşleri Birliklerinin kurul-guları etrafındaki hazırlıklar ehem-miyette devam edilmektedir. Bu mak-satla aile resilerine dağıtılacak olan 4 milyon kartın basılmasına başlan-mıştır.

★ Tırmay İdarisi müstahdemlerinin yevmiyelerine 20 kuruş zam yapmış ve kendilerine sıcak yemek ve emek vermesine başlanmıştır.

★ Bükreş Büyük Elçiliğinin Ticaret Atâşesi Muammer Alalran şehrinde gelmiştir.

★ Kömür istihsalatımız günde 8-9 bin ton arasında devam etmektedir. 16 Marttan 31 Mart'a kadar çıkarılan kö-mür miktarı 117 bin tonu mütecaviz-dir.

★ Mevcut 8 bin otomobil lastiğinin 2 bininin göçlere dağıtılması için Şoförler Cemiyeti tarafından ala-kadark makamlara müracaatte bul-unulmuştur.

★ Şehrimizde bulunan 113.000 elek-trikiz evler için gazyağı tevzine de-vam edilmektedir.

Son Teloralar

HÜR HİND MERKEZİNİN TEBLİĞİ

"Kurtuluş saati mi geliyor"

Bangkok, 13 (A.A.) — Hür Hindis-tan Umumi Merkezi aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Cripps muvaffak olamamıştır. Hin-distan'da İngiltere tam mânâsıyla mağlup olmuştur. Hindistan için tarihî gün gelmiştir. Hindistanın istiklâlî günü ve kurtulu-ma saati yaklaşmıştır.

Kr ps hareket etti

Karasi, 13 (A.A.) — Sir Staf-ford Cripps hareket etmiştir.

Bir İsviçre şehrinde alârm!

Bern 13 (A.A.) — Bu gece Bern de iki defa hava tehlikesi işareti verilmiştir. Birincisi saat 20 den 1,20 ye kadar, ikincisi 240 dan 3,05 e kadar sürmüştür.

Eir ayda Malta'da hava bombardıman-larından ölenler

Valetta 13 (A.A.) Mart ayında Malta'ya yapılan akınlar esnasında ölenlerin sayı-sı 231 ölü, 600 yaralı bulmuştur.

Esirlere ait eşyayı aşırın hamal ve şoför

Almanyadaki İngiliz esirlerine ait Mısır'dan gönderilen bazı eş-ya bir otomobilden tren'e nakle-dilirken paket postanesi hamal-larından Süleymanla otomobi-lin sahibi Osman Sirkeci garında paketlerden birini açarak içinde-kileri aşırırlarken yakalanmışlar-dır.

Suçlular derhal adliyye sevk-edilmişler ve Aslyie 6 ncı Ceza-da yapılan muhakemeleri sonun-da Süleyman 1 ay 20 gün, Osman da 1 ay 12 gün müddetle hapse mahkûm ve derhal tevkif olun-muşlardır.

esir mübadelesi

(1 inci Sahifeden Devam) Türkiye'nin mannetlerini goster-mektedir.

Gradessa İtalyan hastane gemi-sinde 434 hasta ve yaralı esir ile 75 i zabıt ve rahip, diğerleri efrat olarak 500 kişilik bir grup bulun-yordu.

Mübadele edilerek İskenderi-yye dönen İngiliz yaralı esirleri İngiltereli, Cenubi Afrikalı, Ko-dozyalı, Hindistanlı ve Yeni Ze-lândalılardan mürekkeptir.

Bunlar nakliyye teşhâtının ve sıhhatlerinin müsadde ettiği za-man evlerine dönmektedirler.

Hem Britanya ve İtalyan hükû-metleri mübahih tedbirlerle de-vam ettirmek emelindedir. Ku-rulan komisyonlar bu hususta ça-lışmakta ve yaralı esirler hakkın-da malûmat almaktadırlar.

Bugünkü İngiliz gazeteleri bu mübadeleye büyük bir ehemmi-yelle yer ayırmaktadırlar. Ezim-le Deşli Telgraf diyor ki:

— İtalyan hastane gemisinde-ki yaralı İngiliz esirleri İzmir li-manındaki İngiliz hastane gemi-sini görüncye kadar memleketle-rine dönmeklerini tahmin bile etmemişler ve İtalyan hastane gemisine başka bir yere gittikle-rini zannetmişlerdir.

Dükkü esirler İskenderiyyeye çıkarken zaferi temsil eden V işa-retini vererek memnuniyetlerini göstermişlerdir.

İSVİÇRE HÜKÜMETİNİN DELÂLETİ

Londra, 13 (A.A.) — İngiliz ve İtalyan yaralıların değişmesine dair olan müzakereler hâmi dev-let vazifesi gören İsviçre hükû-metinin delâletile yapılmıştır. İmparatorluk hükûmetleri ile İ-talya hükûmeti de, yakında buna benzer değişmeler yapmak tasav-vurundadırlar. Memleketlerine ia-de edilebilmek üzere aranan şart-lara sahip her kimsenin, tayin edilen tıbbî komisyonlar tarafın-dan muayene yapılar yapılmaz, değişime tâbi tutulması kuvvetle muhtemeldir.

Birmanyada Alman kuvvet-leri var mı?

Berlin, 13 (A.A.) — Birmanya-da, Britanya seferi kuvvetleri ta-rafindan esir Almanlar alındığına dair İngiliz kaynakından verilen haberleri, Alman radyosu kesin olarak yalanlamaktadır.

Bu sabahki Rus tebliği

Londra, 13 (Radyo saat 7,15) — Bu sabah Moskovada neşredilen Rus tebliği: Dün cephe mühim değişiklik olmamıştır.

Makedonya GÜNÜ

Sofya, 13 (A.A.) — Dün burada Makedonyanın kurtuluşunun yıl-dönümü büyük merasimle kutlan-mıştır. Bu merasimde nazırlar, sefirler hazır bulunmuşlardır.

LIBYA'DA

Kahire, 13 (A.A.) — Libyada müttetikler düşmanın ileri hare-ketini püskürtmüşlerdir. Bir İta-lyan taburu dağıtılmış. Müttetik tayyareleri Bingazi'yi bombala-mışlar, bir Alman tayyaresi İ-skenderiye civarında denize düşü-rülmüş, 12 si de Libyada tahrip edilmiş. İki müttetik tayyaresi kayıptır.

Hâmidin ölüm yıldönümü

Üsküdar Halkevinde bir ihtifal yapıldı

Bugün büyük şair Abdülhak Hâmidin ölümünün 5 inci yıldı-önümüdür. Dün gece bu müsad-betile Üsküdar Halkevinde bü-yük bir toplantı yapılmıştır.

Saat 19 da toplanıyırı evvelâ genç reis güzide avukatlarımız-dan Resat Kaynar ağıms ve Misafirler Ev adına teşekkür etmiş ve Hâmidin büyük şahsiye-tini tebâriiz ettirerek sözü, mü-tefekir İsmail Hâmi Danışmen de buraktı. İsmail Hâmi Da-nışmend, konferansa, divan ede-biyatının geniş bir tahlille baş-laması, bu vesilen Tanzimat ve Hâmid'e gelerek, Hâmidin edebi

Çenberlitaş Sine-masındaki cinayet

(1 inci Sahifeden Devam) Bu esnada sinema oynamakta ve pazar münasebetile içerisi hu-mahuz doludur.

Saat 20,15 de birinci film sona-ermiş ve şarkılar yandı. Zaman birdenbire üç el silâh sesi işitil-miştir.

Tabanca sesleri seyircileri kor-ku ve telâş içinde bırakmıştır. Tabanca seslerine tekaddüm eden vaziyet şudur:

Üstteki balkonun sağ tarafın-daki son ikinci sıranın ortadan ilk iki koltuğunda Sevim genç â-şıkı Saimle oturmakta ve başba-sa vemmış bir vaziyette konuşmaktadırlar.

Bu esnada ön sırada oturan marangoz ayağa kalkarak bunla-ra doğru yakalmış ve üç el ateş etmiştir.

SİLÂH ATARKEN AYAKLARI NA SARILIYOR

Kadın yaklaşan bu şahsın ko-cası olduğunu görünce birdenbi-re yerinden kalkarak merdiven tarafına doğru kaçmaya çalışı-ken, kalbinin altından yatanan Saim, yere düşmüş ve kadının kaçmasını temin için ateş eden gencin ayaklarına sarılmak iste-miştir. Çıkan kurşunlardan biri koltuk altını deltikten sonra o-radaki bir gencin bileğini de ha-fifçe sıyırmıştır.

Sevim merdivenlere gelmeden arkasından yetişen kocası tara-fından kılıfı bir bıçakla kirek-

Müzakere Netice Vermeyince..

(Basmakaleden Devam) bulunarak; millî müdafaa uğru-n-da İngilizlere derhal en geniş öl-çüde yardım etmek olmalı idi. 385.000.000 luh Hindistan İngilte-reyi nihai zafere götürmek baki-mundan başlaşaşa bir âmil ola-bileceği kadar kit'ayı her türlü eenebi istilâsına karşı da koruya-cak muazzam bir kudret kayna-ğıdır. Halbuki, infirat, aykırı fi-kirler, tezadlı ideolojiler, sabotaj-lar, beşinci kollar, iç kavgalar, hususî ihtiraslar bu muazzam kudret kaynağını boş, kof, bir kuv-vetli vuruşa hiç olmazsa sarsıl-mıya müstait bir duruma sok-makta devam etmekte bu halin devamı da hiç şüphesiz en başta Japonyanın ekmeğine yağ sür-mektedir.

Almanya, Avrupa kit'asındaki bu haldeki devlet ve millette-ri nasıl bir hamlede vurdu, Ja-ponya Asya ve Pasifik'de yine bu haldeki müttetikler müstemleke-lerini sıraya dizilmiş iskambil kâ-ğıtları gibi bir üfürükte nasıl de-virdi ve Hind kapılarını kadar geldi? Hindliler hiç olmazsa bu-nu ve bu kadarını düşünmekle kendi gidiş yollarını çeşitlirler-di! Hâlâ da son dakikasına gelmiş bulunmakla beraber bu fırsat kaçmış değildir.

ELEM İZZET BENİCE

Profesör Şükrü Ba-ban'ın bu akşamki konf. ransı

Kıymetli Profesörlerimizden B. Hüseyin Şükrü Baban tarafın-dan geçen hafta verilecek iken bu haftaya tehir olunan «Para» mev-zulu konferans bu akşam saat 17,30 da Eminönü Halkevinde ve-rilecektir. Herkes gelebilir.

yatımıza getirdiği yenilikleri an-lattı.

İsmail Hâminin çok alışılan bu konferansını müteakip Hay-darpaşa lisesinden bir talebe ile, Haydarpaşa lisesi edebiyat öğ-retmeni Raci, muharrir Evved Güresin, şair Yahya Saim, Üstü-lü konferans, İsmail Hâmi Da-nışmend, konferansa, divan ede-biyatının geniş bir tahlille baş-laması, bu vesilen Tanzimat ve Hâmid'e gelerek, Hâmidin edebi

Toplantıda Abdülhak Hâmidin refikası Bayan Lüsven de bulun-muştur.

gemiği ortasından yarılanmış ve yere düşmüştür. Bu sırada ken-disini yakalamak isteyenlere fail: — Konukların, kaçacak değil-im demiş, bu esnada graya ye-tişen sivil bir memura da aynı şeyi söylemiş ve polis olduğuna öğrenince teslim olmuştur.

Silâh sesleri duyulduğu zaman bütün sinema halkı kapılara doğ ru koşmuş, fakat sinema müstah demleni, failin kaçmaması için bütün kâpıları tuttuklarından kimse dışarı çıkamamıştır. Kor-kudan bir kadın bayılmıştır. Yara-lılar hastaneye kaldırılmışlardır.

CARİH KOCA NE DİYOR?

Vek'ayı müteakip sinema mü-diriyeti odasında alınan ifadesin-de, genç marangoz karısının ken-disine ihanet ettiğini öğrenerek namusunu temizlemek için bu işi yaptığını söylemiş ve: — Onları bulmak için sine-maya gittim. Işıklar yandı. Zaman beşimi arkaya çevirdim ve karımı Saimle görünce kendi-mi kaydere üç el ateş ettim. Karım kaçmak istedi, döndüncü kurşun ateş almadığından bıça-ğa sarıldım. Bıçak kınından çık-mayınca kılıfı beraber sapladım diye dürmüncü aynen itiraf etmiş tir.

Vak'adan sonra yapılan araştırmada evvelâ tabanca bulun-muştur. Sinema devam ederken tekrar ara verdirilerek yapılan aramada da bıçak bulunmuştur.

Dükkü Mühim Maçlarda

Beşiktaş Galatasaray 2-3 İstanbul spor Feneri 1-0 Taksim Beyoğlu sporu 3-2 Vefa Beykozu 1-0 Kasım-paşa da Süleymaniyeyi 1-0 yendiler

Yazan: ADNAN AKIN

Futbol lig maçları dün de Fenerbahçe ve Şeref stadlarında devam edilmektedir.

Günün en mühim maçını Fener-bahçe stadında Galatasaray Be-şiktaş takımları yaptılar. Nihayet takımlarda mutlak seremoniyi ya-parak şu şekilde karşı karşıya di-zildiler.

Beşiktaş: Mehmet Ali — İbra-him, Feyzi — Çaci, Hüseyin, Ri-fat — Esref, Şeref, Hakkı, Şükrü, Sebrî — Galatasaray: Osman — Salim, Faruk — Esfak, Enver, Mustafa — Gazanfer, Gündüz, Cemil, Arif, Hikmet —

Oyuna Beşiktaşlılar başladılar. Top bir müddet iki tarafın ayak-larında doluşup durdu. Enverden Hikmete geçen bir pastan sonra Beşiktaş kaleci tehlike geçirdi. Bunu Çaci önledi.

Maçın heyecanlı bir şekilde h z-lanıldığı da görülmüştü. Meşin top iki kale arasında habire gi-dip geliyordu.

GALATASARAYIN BİRİNCİ GOLÜ

8 inci dakikada Galatasarayın kazandığı korneri Gazanfer gü-zel bir şekilde Beşiktaş kaleci ü-zerine düşürdü, bu sırada Arif topa güzel bir kafa vurdu ve bu vuruş Sarı-kırmızılara ilk sayı-yı kazandırdı.

Bu say: Beşiktaş fevkalâde bir sür'ate sevketti. Uzun paslarla Galatasaray kalesine ardı ardına imniye başlayan Beşiktaşlıların hücumlarını Faruk ile Osman bü-yük bir fedakarlıkla önliyordu.

BEŞİKTAŞIN MUKABELESİ

16 ncı dakikada Şereften Hakkı-ya, ondan da Sabriye geçen meşin top sağ açıktan Sabrinin sıkı bir şütle Galatasaray kalesine yer-leştii ve Beşiktaşlılar bu suretle beraberlik sayılarını yaptılar.

KAÇIRILAN PENALTI

Bu arada Cemil Beşiktaş mü-dafaaı önlerinde uğraşırken Fey-zinin lüzumsuz bir çelmesini ha-kem penaltı ile cezalandırdı. A-rifin çektiği şüt Mehmet Alinin ellerinde kaldı. Bundan sonra Be-şiktaşlılar bütün kuvvetlerle Ga-latasaray kalesine yüklendiler, fakat semere alamadılar ve devre 1 - 1 beraberlikle bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye Galatasaraylılar başladılar. Topu hemen kapan Beşiktaş muhacimleri bilhassa Şe-ref ve Şükrünün kıvrak oyunile Galatasaray kalesine göz açtırma-yorlardı. Buna Galatasaraylı: mu-hacimler de hemen mukabele edi-yordular. Bu esnada Beşiktaş ka-leci önlerinde oynanan topu Feyzi uzun bir vuruşla Galatasaray mü-dafaaı önüne kadar uzaklaştırdı.

BEŞİKTAŞIN İKİNCİ GOLÜ

32 ncı dakikada Sabrinin geri pasından istifade eden Şeref çok uzaktan attığı nefis bir golle ta-kımının ikinci golünü yaptı. Bun-dan sonra Galatasaraylılar tek-rar gayerete geldiler.

BEŞİKTAŞIN ÜÇÜNCÜ GOLÜ

35 inci dakikada Hakkı ile Şeref yine topa hakim oldular ve bu sı-rada yeniden bir fırsat yakalayan Şeref bir şütle takımına üçüncü golü de kazandırmakla geçicmedi. Bundan sonra Galatasaraylılar Beşiktaş kalesine yüklendiler.

GALATASARAYIN İKİNCİ GOLÜ

37 ncı dakikada İbrahimin ceza sahası yakınında yaptığı hend-bolü Enver fevkalâde bir vuruş-la topu Beşiktaş kalesine yerleş-tirdi. Bundan sonra oyun Gala-tasarayın tazyiki altında devam etti ve maç da bu suretle 3 - 2 Beşik-taşın galebesile bitti.

Bu seferki ile ardı ardına dö-r-düncü sene lig şampiyonluğunu kazanan Beşiktaşlıları tebrik ede-riz.

TAKSİM 3 — B. SPOR 2

Mühim maçtan önce Taksim ile Beyoğluspor birinci kime so-nunculuğu için karşılaştılar. Ha-kem Adnan Ak n.n idare ettiğ-i bu maç çok çetin geçti. Ve iki ta-kım da birinci devreyi 1 - 1 bitir-diler. İkinci devrede hakim oyn-yı Taksimliler müteakip iki gol daha yaparak sayılarını üçe çıkar-dılar, buna Beyoğlusporlular an-cak bir golle mukabele ederek sahadan 3 - 2 mağlup ayrıldılar.

KASIMPASA 1 — SÜLEYMANİYE 0

Fenerbahçe sahasının günün ilk karşılaşmasını Kasımpaşa ile Sü-leymaniye hakem Şazinin idare-sinde yaptılar. Birinci devresi gö-lüz geçen bu oyunun ikinci dev-resinde Kasımpaşlılar bir sayı yaptılar ve maç da bu suretle 1 - 0 Kasımpaşa lehine bitti.

VEFA 1 — BEYKOZ 0

Şeref stadında günün ilk karşı-laşmasını hakem Feridun ida-resinde oynanan Vefa - Beyko-maçı baştan nihayete kadar çeti-ne heyecan içinde geçtikten sonra Vefanın 1 - 0 galebesile bitti.

İ. SPOR 1 — F. BAHÇE 0

Günün ikinci karşılaşmasını hakem Halid'in idaresinde İstan-bulspor ile Fenerliler yaptılar. Fenerbahçe yine takımını eksik tertiplemişti. Oyun mütevazın geçmesine rağmen İstanbulspor-lular bir fırsattan istifade ederek bir gol kazandılar, bütün gayret-ler bunu değiştiremedi ve Fener-liler tahminin aksine olarak bu maçtan da 1 - 0 mağlup ayrıldılar.

Tutulan iki bakkal

(1 inci Sahifeden Devam) kallık eden Recep Kırçgöme dükkânında sakladığı 133 kilo piriñç, 150 kilo mercimek, 75 kilo kusye mini müşterilere satmayarak pa-halı vermek yolunu tuttuğundan emniyet müdürlüğü kaçakçılık bürosu memurları tarafından dükkânında yapılan arastırmda saklı maddeler çıkarılmış ve müsadereler olunarak Recep adliyye-yeye verilmiştir.

Yine Kumkapıda Muhsineha-tun mahallesi Hisarçesme soka-ğında bakkallık eden Niko elin-de mevcut 33 kilo piriñç, 31 kilo kuygemi setmadığından yapı-lan arastırmda bu maddeler bu-lunmuş, ayrıca 11 kilo da benzin müsadereler olunmuştur. Bakkal Niko adliyyeye verilmiştir.

Sirkeci'de Hemidiye caddesin-de 37 numaralı dükkânda elek-trik malmesi satan Nihat Isık 2,5 liralık radyo lâmbasını 12,5 liray sattığı ve Anod bataryaları ile akümüllatörleri de değerinden fazlaya satarak ihtikâr yapıp, n-dan yakalanmış, radyo lâmbala-rile 3 batarya müsadereler olunmuş elektrikli adliyyeye tevdi olun-muştur.

Kumkapıda bu sabah bir ceset bulundu

Bugün saat 11 de Kumkapıda dalgaların keraya attığı genç bir erkek cesedi bulunmuştur. Takikat yapılmaktadır.

Zühreviye ve Cildiye Mütahhasısı
Dr. Hayri Ömer
Üçüncü sene Beyoğlu Ağa Ca-mil karşısı Hasan Apart. No. 133.
Tel: 43586

Şehzadebaşı TURAN Sinemasında

Mevsimin iki büyük filmi birden.

1 - ZEHİRLİ ÇİÇEK

Türkçe Sözlü — Türkçe Arapça Şarkalı
İhsî ve içtimai büyük hayat faciası

